

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР 'МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ'
КАТЕДРА "СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ"

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф.д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: "ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА В СЧЕТОВОДСТВОТО";

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и контрол“ - СС; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 ; СЕМЕСТЪР: 9 ;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 45 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ХОРАРИУМА СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1. ....
(проф. д-р Ф. Филипова)

2. ....
(гл. ас. д-р Р. Петрова)

Ръководител катедра: .....
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Слави Генов)

I. АНОТАЦИЯ

Предмет на учебната дисциплина “Професионална етика в счетоводството” са някои особености на счетоводната професия, които нямат технически или строго нормативен характер. Главен обект са проблемите на морала и на професионалното поведение на счетоводителите и одиторите, както и най-типичните професионално-етични дилеми, с които се сблъскват професионалистите в практиката. Счетоводната /и одиторската/ професия се разглежда от гледна точка на нейните социални, психологически и морални аспекти. Анализира се процесът на професионализация в счетоводството в България и по света, както и механизмите, които използват професионалните организации за утвърждаване на своя професионален монопол. Основно се изясняват принципите на професионалното поведение на счетоводители и одитори; същността, структурата и начина на функциониране на професионално-етичните кодекси.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Необходимост и цели на обучението по етика в счетоводството		2	1/2	
1.1.	Съвременно състояние на обучението у нас и в развитите страни.			
1.1.	Съвременни подходи към счетоводството и счетоводната професия. Интердисциплинарен подход.			
Тема 2. Счетоводство и общество		6	1/2	
2.1.	Същност на професиите. Теории за професиите.			
2.2.	Професионализация в счетоводството.			
Тема 3. Професионална етика в счетоводството		3	1	
3.1.	Същност, възникване и развитие на ПЕ.			
3.2.	Професионално-етични кодекси на счетоводителите: същност, функции, структура			
Тема 4. Комитети /съвети/ по професионална етика към счетоводните организации.		2	2	
4.1.	Функции и механизъм на действие.			
4.2.	Взаимоотношения с надзорните органи.			
Тема 5. Основни принципи на професионалното поведение на дипломираните експерт-счетоводители		3	3	
5.1.	Правно регламентиране - ЗНФО.			
5.2.	Принципно-базиран подход – Етичен кодекс на професионалните счетоводители.			
Тема 6. Етичен кодекс на професионалните счетоводители /издаден от МФС /IFAC/ и приет от ИДЕС/		8	2	
6.1.	Принципно-базиран подход за регламентиране на професионално-етичните правила.			
6.2.	Етични правила, задължителни за професионалните счетоводители на публична практика.			
6.3.	Етични правила, задължителни за професионалните счетоводители,			

	насти в предприятията.			
Тема 7. Рекламирање на професионалните услуги. Сключване на договори за счетоводни и одиторски услуги.		2	2	
7.1.	Рекламирање на професионалните услуги.			
7.2.	Права и задължения на професионалиста /счетоводител, одитор/. Такси и възнаграждения.			
Тема 8. Подходи за изследване на етиката и етичното мислене на счетоводителите.				
8.1.	Стадии на етичното мислене.			
8.2.	Подходи за изследване на етиката и етичното мислене на счетоводителите.			
Тема 9. Най-типични етични дилеми в счетоводната професия и фактори, които ги обуславят.		4	4	
9.1.	Най-типични етични дилеми в счетоводната професия.			
9.2.	Модел за разрешаване на етичните дилеми.			
Общо:		30	15	

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Текущ контрол		
1.1.	Тест и казуси – за редовно обучение; Курсова работа – за задочно обучение	1	70
ОБЩО:		1	70
2.	Последващ контрол		
2.1.	Изпит: два изпитни въпроса и казусна част	1	65
ОБЩО:		2	135

V. ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. МФС, “Становища за одит и етика – Ръководство”, последно актуализирано издание
2. Закон за независимия финансов одит, 2016 г.
3. Устав на ИДЕС, 2017 г.
4. Правилник за работата на Съвета по професионална етика към ИДЕС, 2016 г.
5. Правилник за работата на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, 2017 г.
6. Административно-процесуален кодекс
7. Филипова, Ф., Р. Петрова. “Професионална етика в счетоводството”, ИК „Геа принт“, Варна, 2017 г.
8. Филипова, Ф. Измерване влиянието на институционалните фактори върху публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 7, 2012 г.
9. Филипова, Ф. Влияние на институционалните фактори, отчетните мотиви на ръководството и оповестяването върху качеството на публичната финансова отчетност, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2013 г.

10. Филипова, Ф., Всички пътища водят към Рим, Списание на ИДЕС, бр. 1, 2015 г., с. 94-104
11. Филипова, Ф., ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД СЧЕТОВОДНАТА ПРОФЕСИЯ И НЕЙНАТА ПРОМЕНЯЩА СЕ РОЛЯ, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна
12. Петрова, Р. Представянето във финансовите отчети като средство за манипулиране възприемането на счетоводната информация, сп. Бизнес управление, Академично издателство „Ценов“ – Свищов, кн. 1, 2016 г., стр. 15-37

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. www.ifac.org; www.accountingweb; www.iasb.org; www.aicpa.org; www.ides.bg
2. сп. “Accountancy International” - ICAEW; CPA Journal - AICPA; Journal of Accountancy - AICPA.
3. Списание на ИДЕС